

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

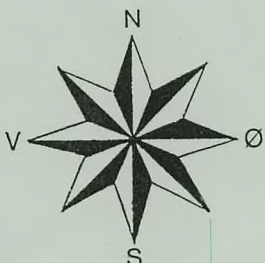
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

LANGERØD

Titel: LANGERØD

Udarbejdet af: Fredensborg-Humlebæk Lokalhistoriske
Arkiv
Jernbanegade 3, 3480 Fredensborg

Redaktion: Karen Lisbeth Poulsen

Lay-out: Anne Bøggild

Tegninger
og omslag: Eiler Rasmussen, 1987

Foto: Landsbyregistrering, 1984-85
Bodil Munck

Landsbyregistrering, 1987
Eiler Rasmussen

Luftfoto 1936
Sylvest Jensen Foto

Diverse arkivbilleder

Tryk: Fredensborg-Humlebæk Bibliotek
1991

I N T R O D U K T I O N

FREDENSBORG-HUMLEBÆK LOKALHISTORISKE ARKIV har gennem en årrække fotoregistreret kommunens landsbyer.

I forbindelse med registreringen af LANGERØD har vi desuden opmålt 3 af landsbyens huse, og med dette hæfte vil vi gerne præsentere et stykke af arkivets arbejde.

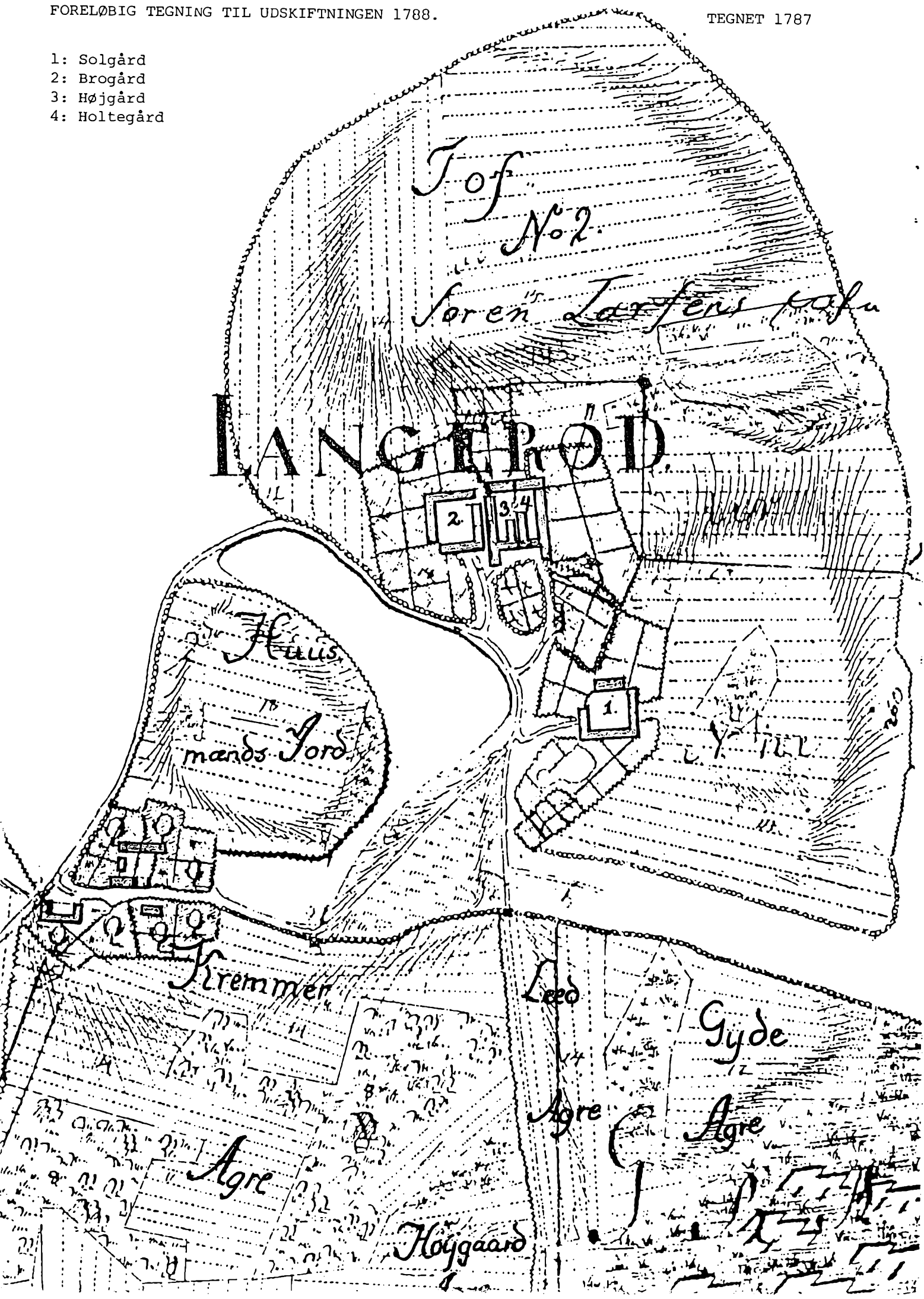
Tak til alle beboere, der gennem venlig imødekommenhed har bidraget til et bedre kendskab til LANGERØD.

Karen Lisbeth Poulsen

1991

- 1: Solgård
- 2: Brogård
- 3: Højgård
- 4: Holtegård

Tof
No. 2.

Søren Larsens pafu

LANGEROED

2 3 4

1

Hællis

mands Jord

Stremmen

Leed

Gyde

Agre

Agre

Agre

Højgaard

En landsby ved navn Langerød

Mon vi, de oplyste, med mekanik, elektronik, motorer og andet djævelskab udstyrede mennesker, kan forestille os, at der endnu i dag findes små byer, som næsten har bevaret deres særpræg gennem de sidste 7-8 århundreder? - Næppe - men jeg tror, landsbyen Langerød i dag ligger uforandret siden så mange år.

Gennem disse hundreder af år har antallet af bøndergårde været det samme. Ejerne har været skiftende, men bønderne, der skulle sørge for deres herres indtægt af godset, er kun en navnløs, men vigtig del af landsbyens historie. Først efter den famøse svenskekrig 1658-60 kommer der navne på nogle af disse bønder, men stadig er de tågede, grå skikkelser for os.

De store landbrugsreformer 1770-88 bringer bønderne i denne landsby frem i lyset. Til brug for udskiftningen tegnes der et kort over byen i 1787. Det er meget tydeligt, viser gårdenes og husenes størrelse og beliggenhed, men fortæller også, at sådan har de ligget i mange år, oprindeligt bygget på den mest bekvemme jord i landsbyens område. Den store gård, som rummer de to halv-gårde, Højgård og Holtegård, synes endda at have bevaret et middelalderligt byggesæt. Den indviklede byggemåde kunne godt tyde derpå. Gårdene bygget sammen i klump til gensidig beskyttelse, hvis onde tider skulle komme. Men i disse år får deres bønder også stemme. Den 5. september 1780 skriver Søren Larsen til myndighederne og beder om at få sin jord til Brogården indhegnet for sig selv, da de andre bønder er uvillige til at sætte hegn. Men vi skal til året 1788, før landsbyen bliver udskiftet.

Kun en gård flytter ud, halv-gården Holtegård. Den kommer til at ligge på Holteagrene, deraf navnet. Højgård fik Højgårdsagre og navnet til gården. Netop dette gamle kort fortæller, at de opdyrkelige agre lå som spredte øer i et ellers uopdyrket landskab med inddelte felter, fordelt mellem bønderne. Det uopdyrkede har været mose, vandlidte og buskadsbevoksede områder.

Først ved udskiftningen blev disse områder afvandede og indhegnede, så de blev til brugbare marker. Arbejdet var hårdt, men det blev bøndernes egen jord.

Man skulle tro, at denne store omvæltning ville sætte spor i befolkningstallet - at samfundet i den lille landsby ville blive forandret, men det

skete kun langsomt. Det isolerede præg har holdt sig til i dag. Kommer man på besøg, fornemmer man endnu spor af mange århundreder.

Bedst kan man se den stille forandring ved at undersøge tilvækst af befolkningen i tiden efter udskiftningen:

1787: 44 beboere i 9 familier - deraf 19 børn og 6 tjenestefolk.

1801: 39 beboere i 8 familier - deraf 14 børn og 2 tjenestefolk.

1834: 81 beboere i 14 familier - deraf 24 børn og 16 tjenestefolk.

1845: 91 beboere i 17 familier - deraf 30 børn og 13 tjenestefolk.

1890: 83 beboere i 17 familier - deraf 31 børn og 18 tjenestefolk.

På trods af hundrede års eksplosive udvikling i befolkningen andre steder, er det en ringe tilgang, her er sket. Trækker man børn og tyende fra de 83 i 1890, får man kun 34 voksne i byen, i 1787 - 23 voksne. Antallet af bosteder, som er lig med familieantallet, er vokset fra 8 til 17; heller ikke nogen stor udvikling. Den kommer først efter 1900. De nye bosteder er opstået ved deling af familiernes ejendomme. Byen Langerød er forblevet sig selv.

Kommer man ind i byens midte, fornemmer man straks dens århundreder gamle struktur. Visseligen ligger Brogården ene tilbage på de gamle gårdes boplads. Højgården er omkring 1903 flyttet hen på jorden bag gadekæret. Dette er i sin ene ende godt tilgroet og uden vand. Den anden ende af det krumme kær er blevet til en branddam; men sådan har gadekæret altid ligget. Se bare på kortet fra 1787. Her ser man også, at gårdene har haft store havestykker på tofterne - vises med firkantet signatur. Jorden har nok været god både til kål og andre grønsager. Da Holtegården flyttede ud, fik den lov at beholde sin gode frugthave i byen; derfor ligger den som matr.no. 4g, den lille ø noget syd for Brogården. På østre side, stedet for det gamle gadehus, matr.no. 10, bebygget 1731. Længere nede findes matr.no. 9, lige før man kommer ud af byen mod syd. Her lå også tidligere Solgården. Den flyttede ud på sin jord, allerede inden det endelige matrikelkort af 1813 var færdigt. Matr.no. 5, 6 og 8 har ingen direkte sammenhæng med byen. De gamle husmandsagre, vist på det gamle kort, ligger omgivet af træer med sin egen vej ind fra Langerødvejen. Matr.no. 7 er nu forandret til 2s.

Flere af de udskilte parceller ligger langt fra byen og hører derfor ikke rigtig med. Det gælder f.eks. Brammershøj, matr.no. 4c, som vender mod Søholm. Brogården, som blev delt af de to ejere i 1855, hedder i folketællin-

Optællingsliste

for Befolkningen den 1ste Februar 1880 i Kongeriget Danmarks
Landdistrikter.

Amtets Navn: *Friidistrikter*

Hierredets Navn: *Gjinge Herred*

Sognets Navn: *Ammindelev*

Byens Navn: *Langerød*

Tællingskommissærens Navn: *Johan Hansen Sjögren*

Summarisk Uddrag

af Optællingslisten for Befolkningen den 1ste Februar 1880

i 4 Gaarde } i *Langerød* By og *Ammindelev* Sogn.
og 10 Huse }

Familiernes Antal 16

Antal af de Personer paa Hovedlisten, som henhøre til Familier

Antal af de Personer paa Hovedlisten, som leve udenfor Familier

Ialt

Hertil kommer efter Tillægsliste A som midlertidig tilstedeværende . . .

Tilsammen

Mandkjøn.	Kvindkjøn.	Begge Kjøn.
31	28	59
—	—	—
31	28	59
31	28	59

Efter Tillægsliste B vare / af Stedernes Beboere midlertidig fraværende.

Langerød den 1 Februar 1880.

Rigtigheden heraf bevidnes.

Johan H. Sjögren
Tællingskommissær

gen 1890 stadig Brogård begge steder. I dag er den udflyttede part Brokærgård.

Langerødvejen skiller Danstrup og Langerød. Men her lå før udskiftningen et uopdyrket overdrev, kaldet Brunemarken. Alene navnet fortæller, at dette overdrev var bevokset med al slags ukrudt og noget ubekvemt for opdyrkning. Ørnebjerggården fik ved udskiftningen her en parcel 7b, og 1822 lader enken efter Hans Jensen denne parcel gå til svigersønnen, Knud Andersen.

Der er vist ikke noget at sige til, Knud Andersen byggede sit hus tæt på Langerød. Der var langt til byen Danstrup, og de senere derfra udstykkede små jordstykker blev en del af Langerød. I 1843 købte Lars Nikolajsen på husmandsstedet matr.no. 5 og 8 en parcel 6b fra Træhøjgård. Samhørigheden mellem denne del af Danstrup og Langerød blev endnu større. Lars Nikolajsens søn, Hans Larsen, byggede senere Laugsgården på den store parcel.

Mærkeligt nok har Danstrup et indhug, hvor vejen går ind i Langerød by. Der fik, noget før 1860, en høker, Hans Nielsen, matr.no.7h fra ejeren af matr.no. 7b. Her var i mange år en købmandsbutik til glæde for byens beboere. Den gik i arv til sønnen Niels Hansen, så på denne måde blev beboerne på Danstrup Overdrev en del af Langerøds befolkning og føler sig nok mere knyttet til denne by end til Danstrup. Til gengæld er de langtvæk liggende parceller ved Brammershøj i Langerød vist mere knyttet til Nybo eller måske til Reerstrup.

Det er lidt af et eventyr, man oplever, ved et besøg i denne by - stærkt bevokset med træer og buske - lukket inde i sig selv. Et kig ind i middelalderen, om man har den rigtige fantasi.

1864 blev jernbanen til Helsingør gennemført og den nødvendige jord eksproprieret. Den gav selvfølgelig anledning til udstykninger omkring banens område. Et par større ejendomme kom også til - Solvang på en parcel 3g og ved Holtegård en ejendom, Fuglebakkegård, opkaldt efter Fuglebakkeagrene. Men i selve byen ser alt ud som ved det gamle. Middelalderen har endnu en rest tilbage i Langerød.

KAJ STRANDBERG
4.nov. 1988

FRA LANDSBYREGISTRERINGEN 1987

LANGERØDVEJ 12

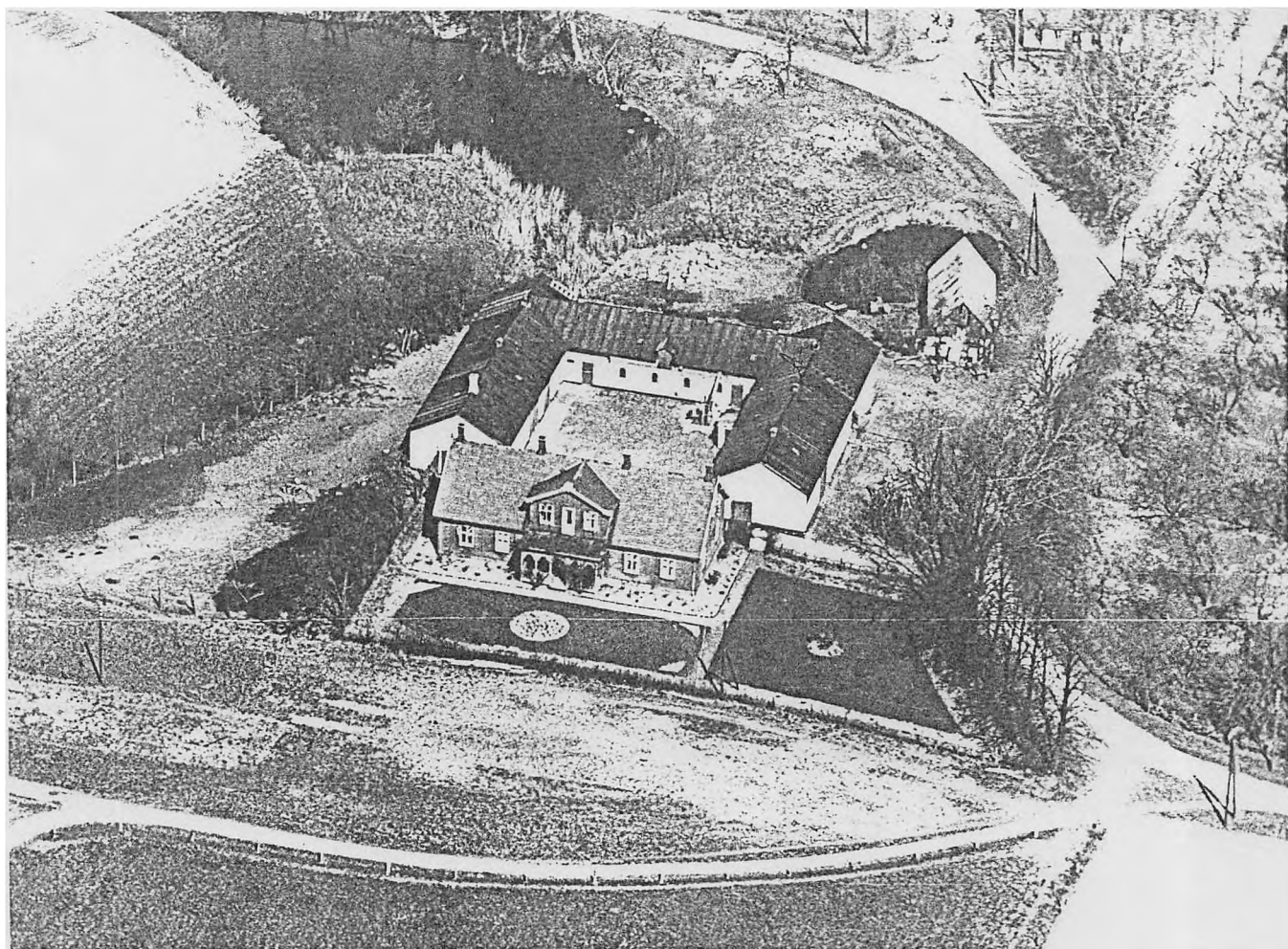

LANGERØDVEJ 14

G1. købmandsforretning

1936

1987

Gl. HØJGÅRD - nedrevet - lå ved siden af BROGÅRD

LANGERØDVEJ 20

HØJGÅRD, ca. 1912

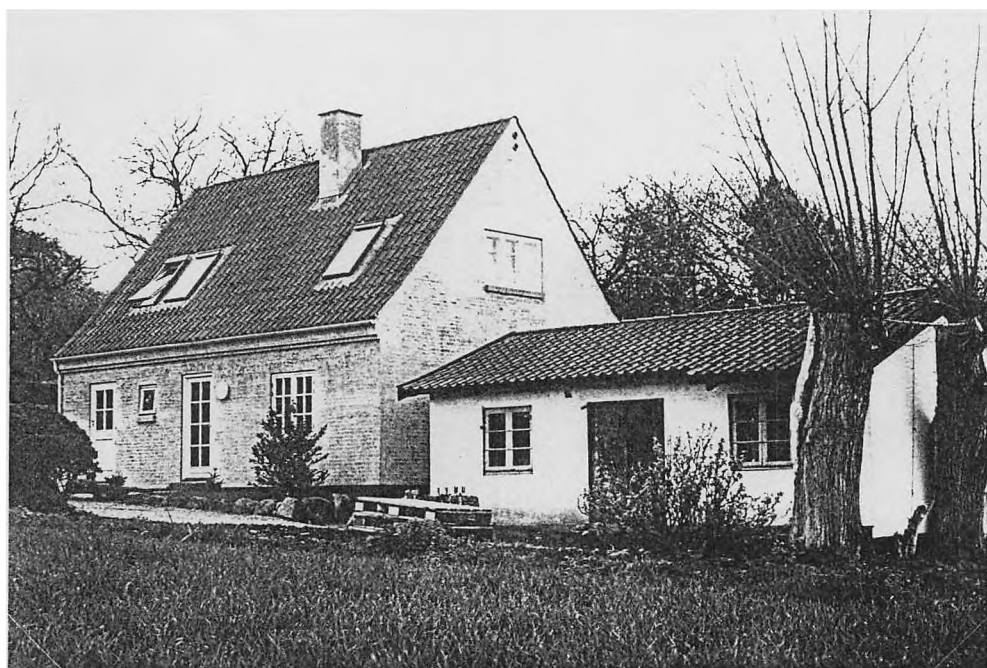
1985

De 4 følgende huse er udskilt fra Ørnehøjgård

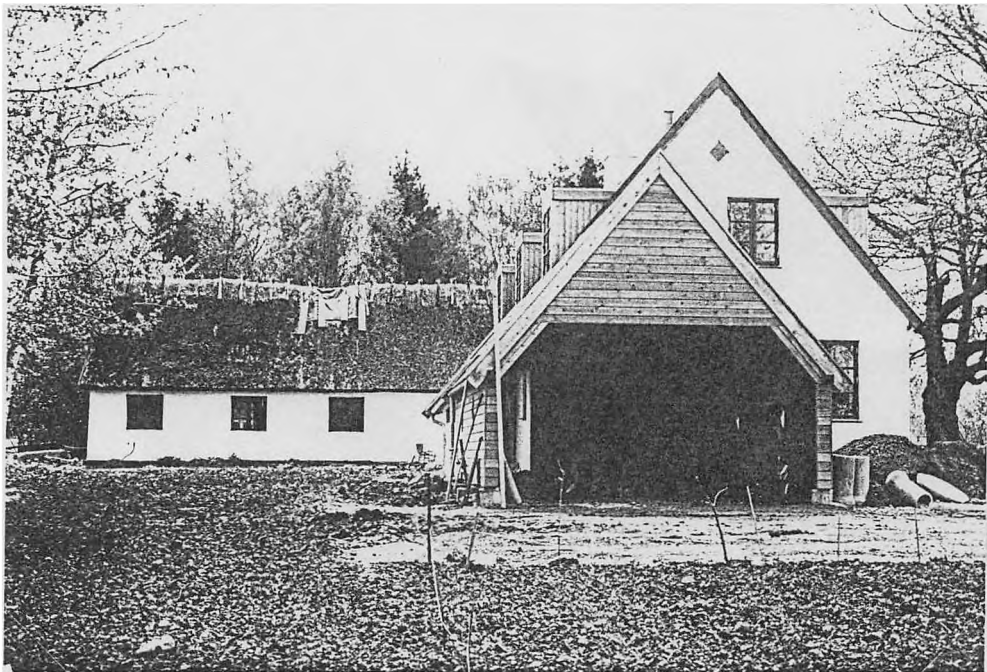
1985

1987

1985

1987

NORDSJÆLLANDSK LÆNGEHUS MED STALD

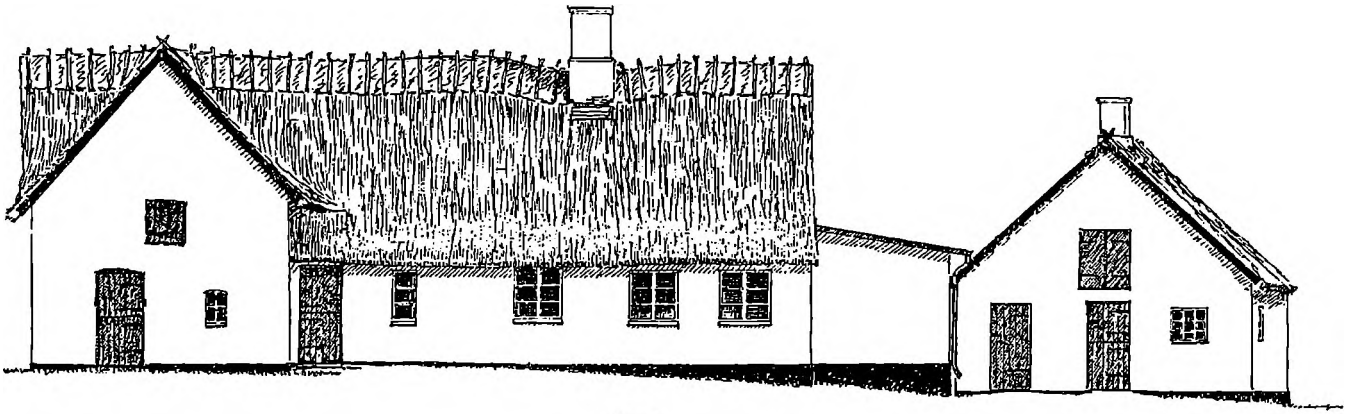
Tegningen viser den nuværende ejendom.

Hovedbygningen er opført i 1-stensmur med stråtag - det fritliggende sidehus i $\frac{1}{2}$ -stensmur. Iflg. kommunens bygningsregister er ejendommen opført i 1860.

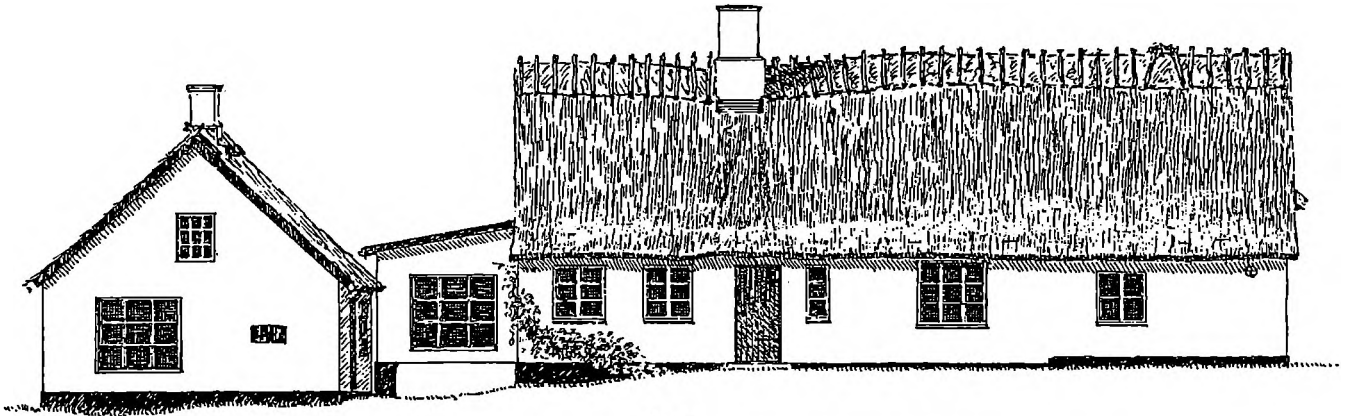
Planen er nogenlunde som ved opførelsen; dog er et nyt bad/toiletrum indbygget i tidligere stald, og en mindre havestue med kælder tilføjet vestgavlen. Den indvendige skillevæg mellem tidligere lo og soverum er i bindingsværk. En endnu ældre bygning har formodentlig før i tiden stået her, og det, vi ser nu, er en gammel bibeholdt gavl. En aftrapning i sydfacadens sokkel antyder, at lo og stald er tilkommet ved opmuringen i 1860.

En kuriositet er stuens loftbjælker, som danner et kors, sammenholdt af et meget kraftigt jern. En ældre kender af huset fortæller, at der var to små stuer, og at langskillevæggen er nedrevet. Loftshøjden er kun 185 cm midt i stuen mod 205 cm ved ydervæggene.

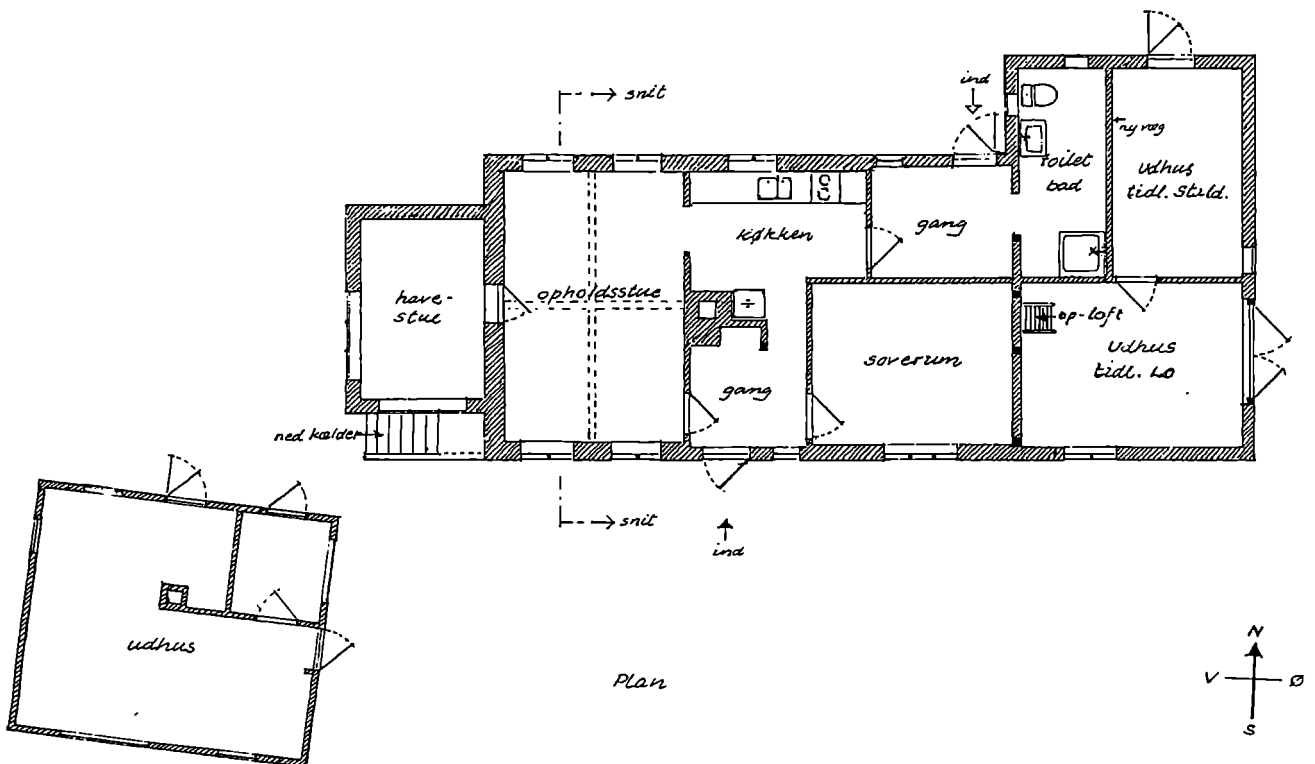
De på tegningen viste tykke ydermure skyldes en ny påmuret isolationsvæg.

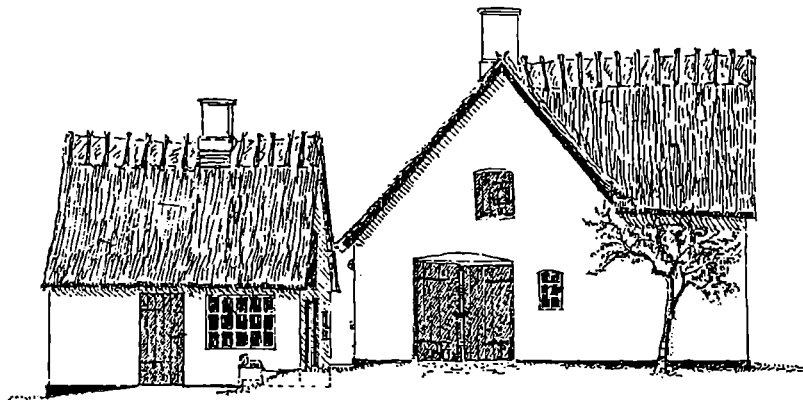

Nord

Syd

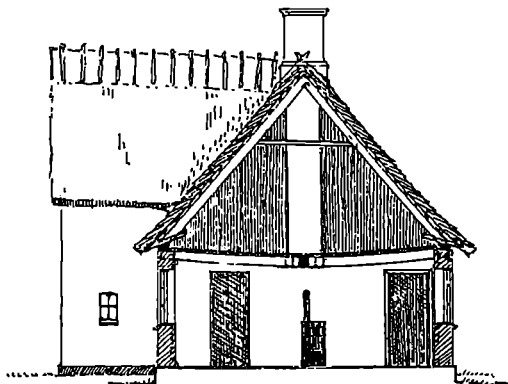

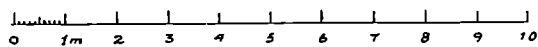
Øst

Vest

Snit

NORDSJÄLLANDSK LÄNGEHUS MED STALD
 Beliggende. Langerød Landsby - Langerødvej 35.
 Opmåling-Tegning. Fredensborg - Humlebæk.
 Biblioteker.
 Lokalhistorisk arkiv.
 Juni 1987
 opmåler/tegner. Eider Rasmussen.

LANGERØDVEJ

Tegningen viser den nuværende ejendom samt en rekonstruktionsplan, anvist af Inge og Harry Hansen.

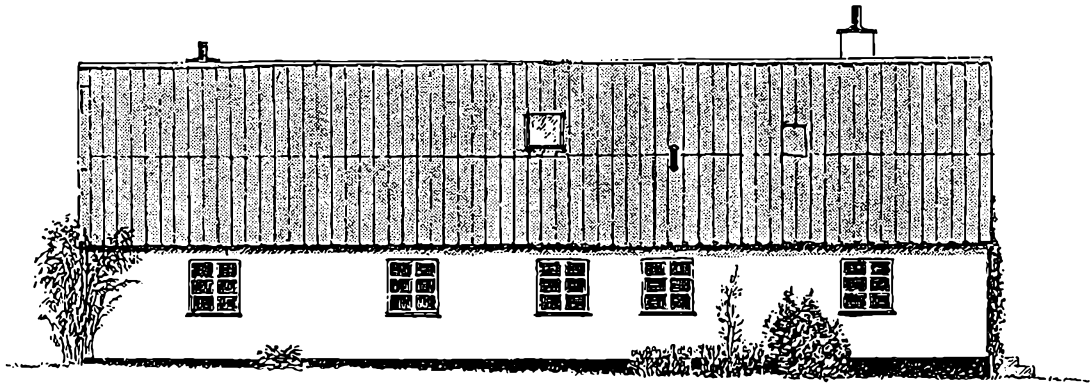
Bygningen er opført i 1-stensmur med pladetag - herunder et ældre stråtag.

Ifølge kommunens bygningsregister er ejendommen opført i 1850-60 og ombygget i 1957. En ældre bygning på stedet er anført til 1777.

Tidligere skillevej mellem ladegang og stue var i bindingsværk og formodentlig en ældre gavl fra 1777. (Se rekonstruktionsplanen).

Laden er sandsynligvis påbygget senere, og gården fremstod tidligere som en vinkelbygning.

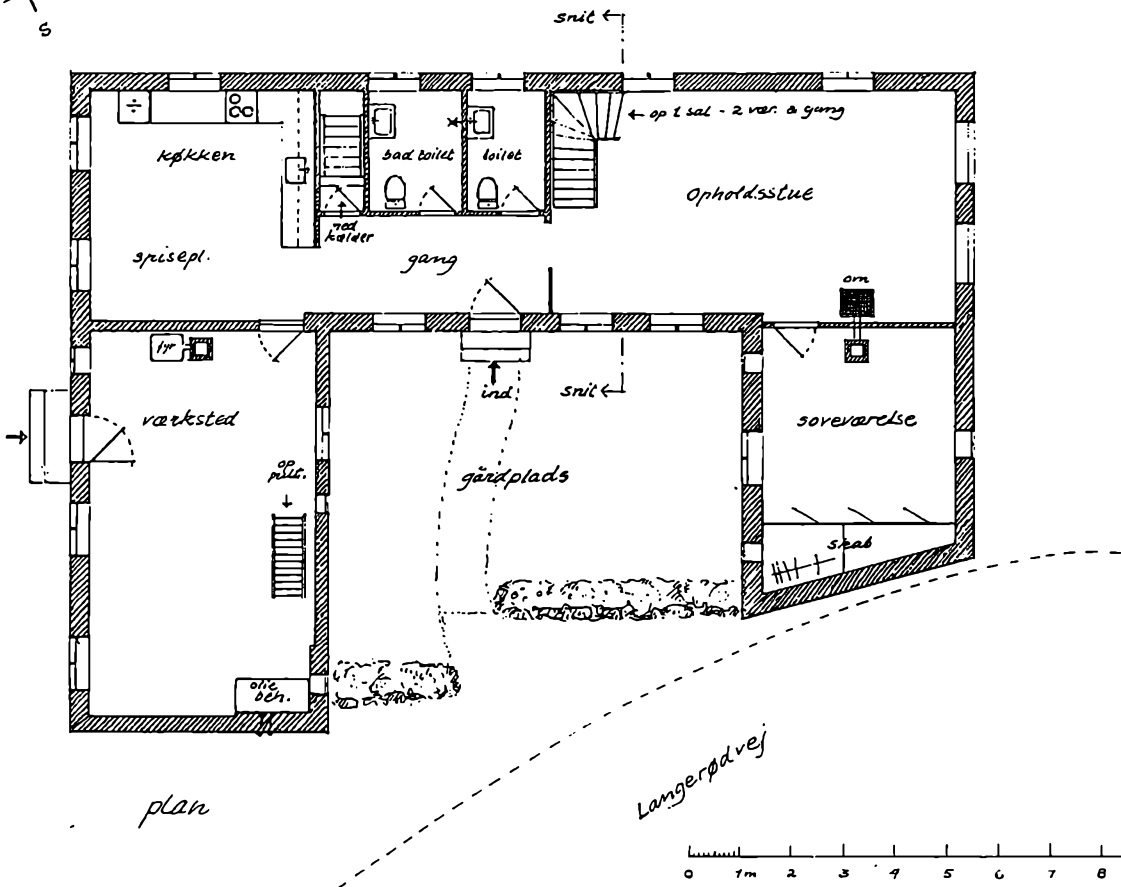
De på tegningen viste tykke ydermure skyldes en ny påmuret isolationsvej.

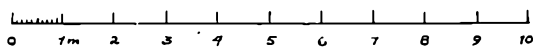
nord

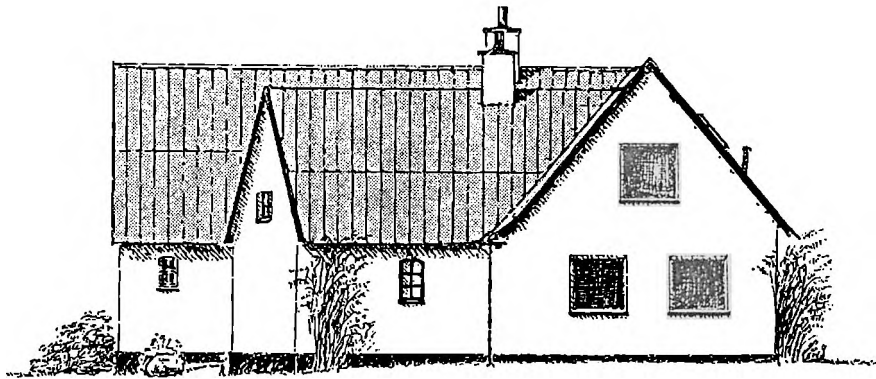

syd

plan

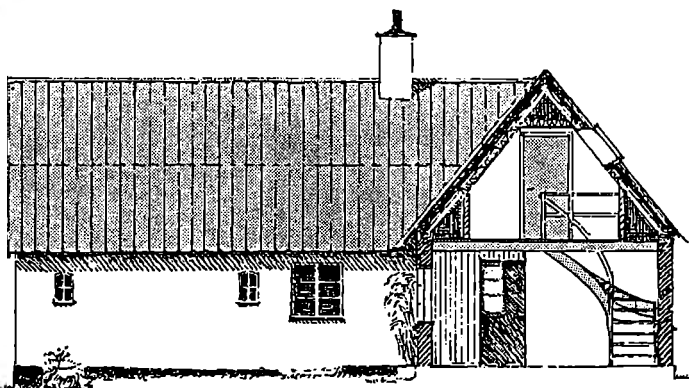

øst

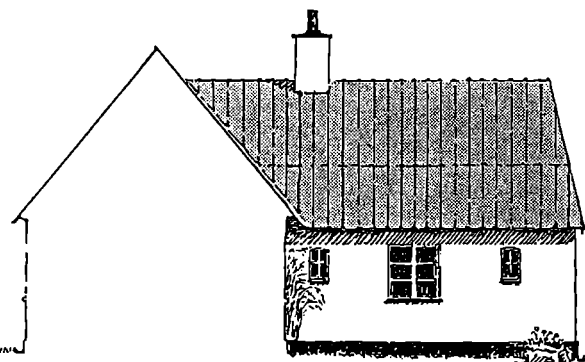

vest

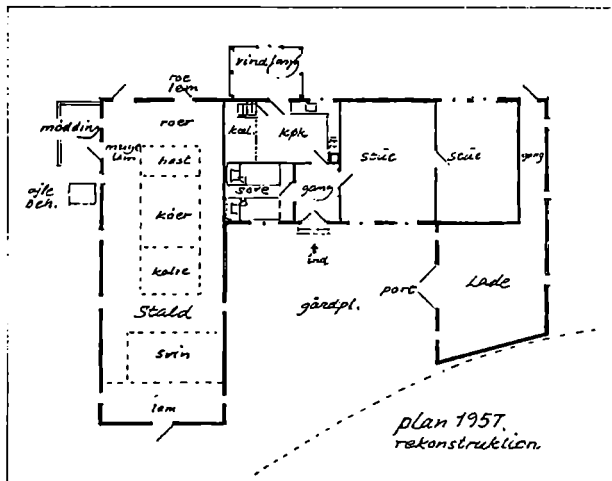
vest gårdplads

snit stuehus

øst gårdplads

vej

NORDSTJALLANDSK MINORE GÅRD - ombygget

Beliggende. Langerød Landsby - Langerødvej 37.

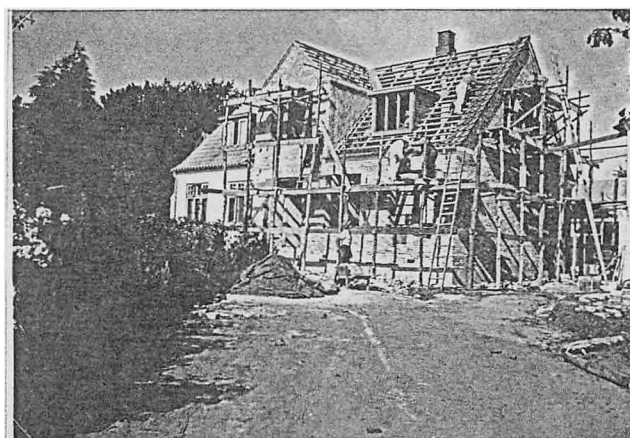
Opmåling - Tegning. Fredensborg - Humlebock

Biblioteker.

Lokalhistorisk arkiv.
Juni 1987.

Opmåler/Tegner.

Eider Rasmussen.

under tilbygning ca. 1938

nye stuehus, 1987

BROGÅRD - gl. stuehus

Gl. stuehus under nedrivning, 1988

Foto: W. Luck

LANGERØDVEJ 41

LANGERØDVEJ 43

ÆLDRE FABRIKSBYGNING

Tegningen viser den nuværende ejendom samt en rekonstruktionsplan, anvist af W. Luck.

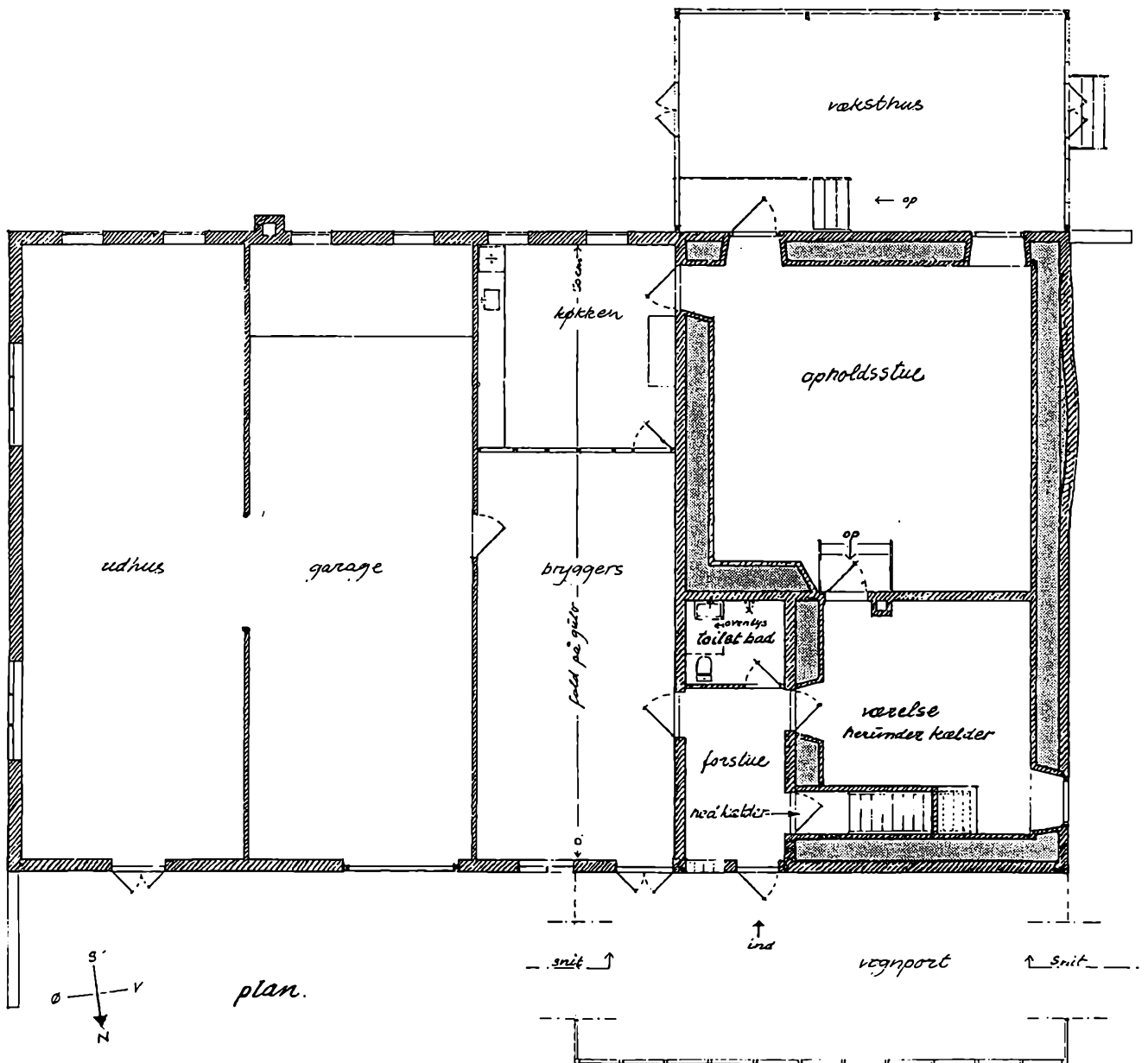
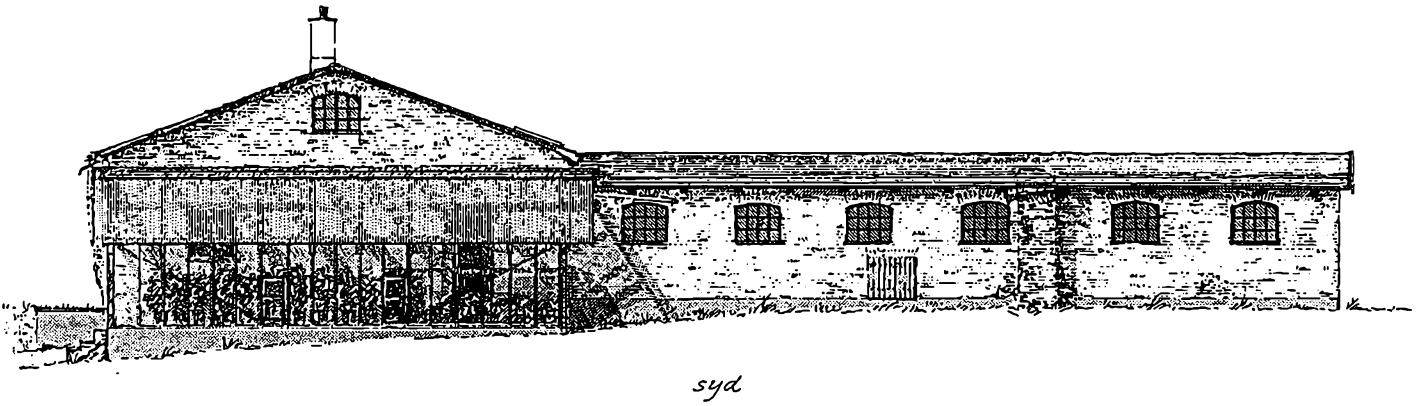
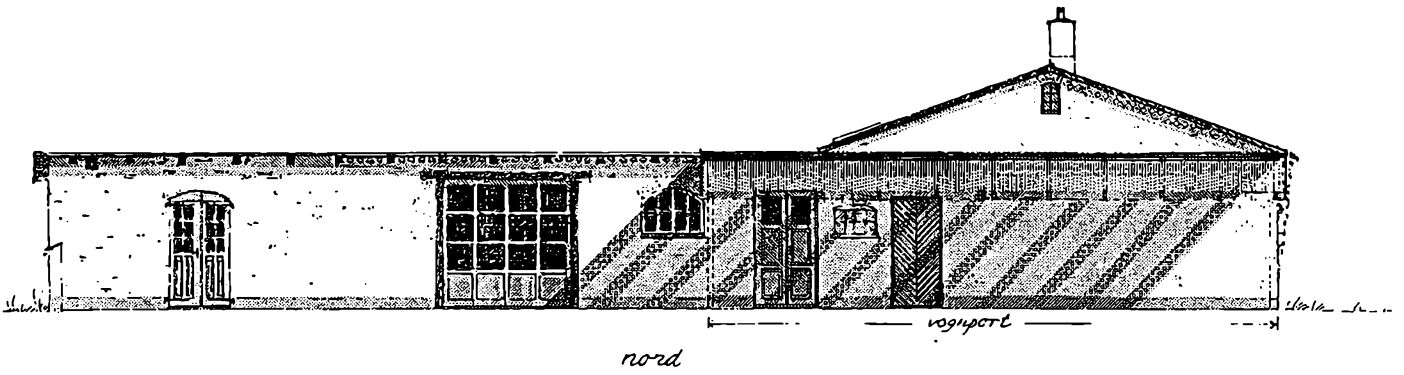
Bygningen er opført i etaper i let berappet murværk med henholdsvis tegl-, plade- og tagpaptag.

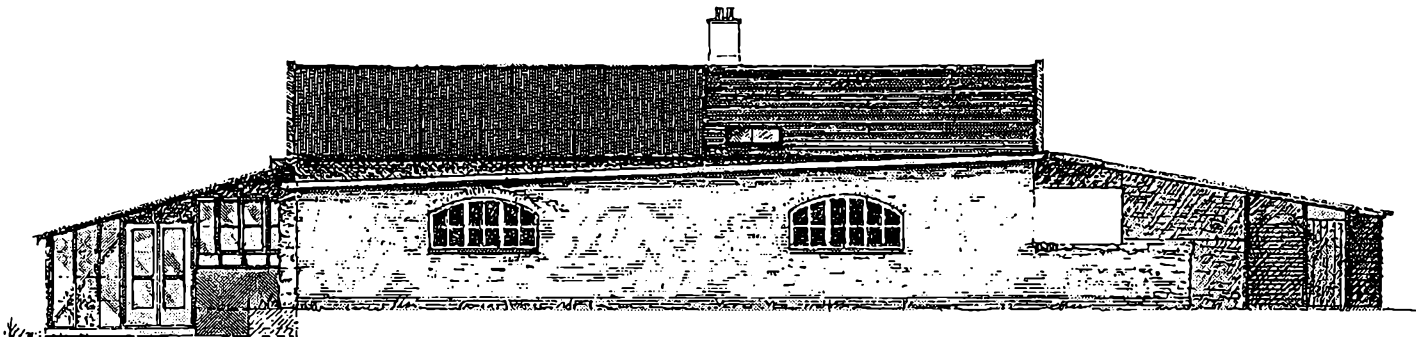
Ifølge kommunens bygningsregister er den ældste del, et tidligere kølerum, opført i år 1900 og udvidet i 1930.

I fabriksbygningen blev der oprindeligt lavet frugtsaft til fremstilling af vin, og senere blev der også fremstillet kunsthonning. Fabrikationen ophørte i 1945.

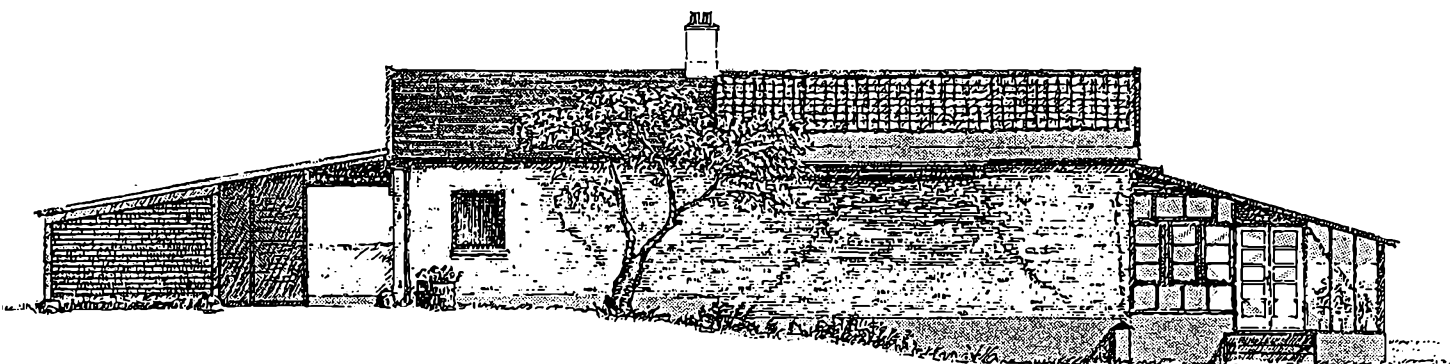
I 1958 blev ejendommen ombygget til beboelse og hønseri.

De meget kraftige vægge i det tidligere kølerum er udfyldt med sphagnum.

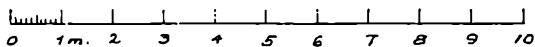
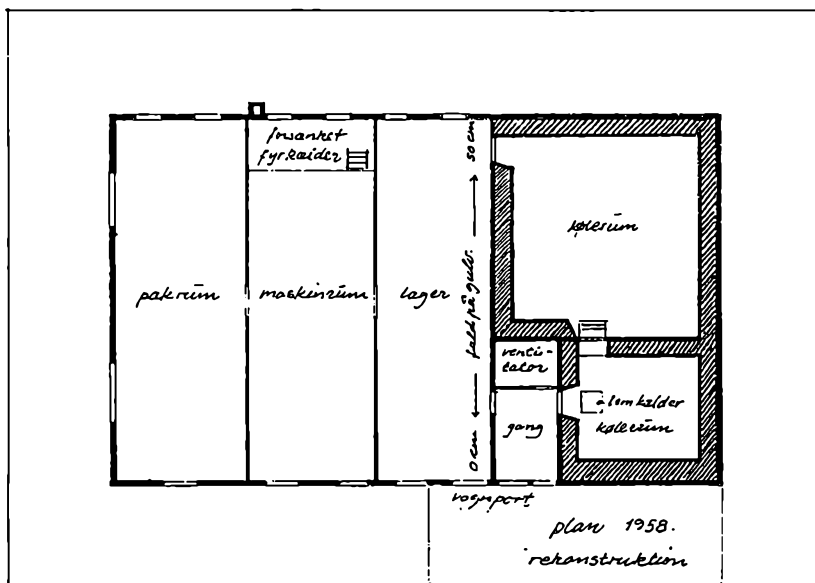

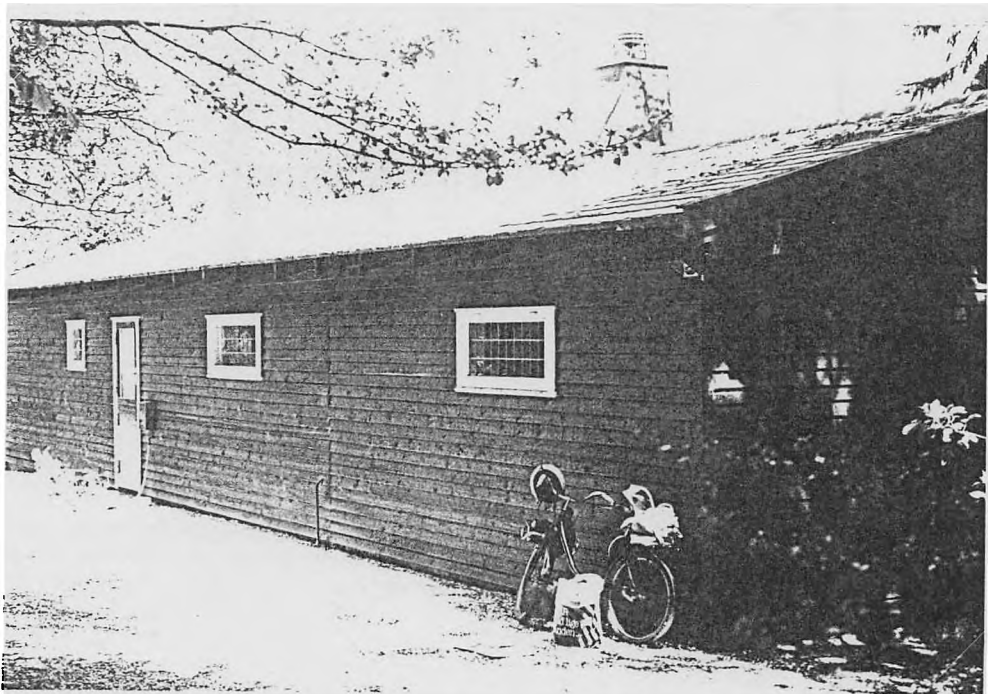
ost

vest

ÆLDRE FABRIKSBYGNING - nu beboelse
 Beliggende: Langerød Landstry - Langerødvej 45.
 Opmåling - Tegning. Fredensborg - Humlebæk
 Bibliotek.
 Lokalmuseologiske arkiv.
 Juli 1987.
 Opmåler/Tegner. Eiler Rasmussen.

1987

Tørvegravning i HOLTEGÅRD's mose i 1940'erne

1936

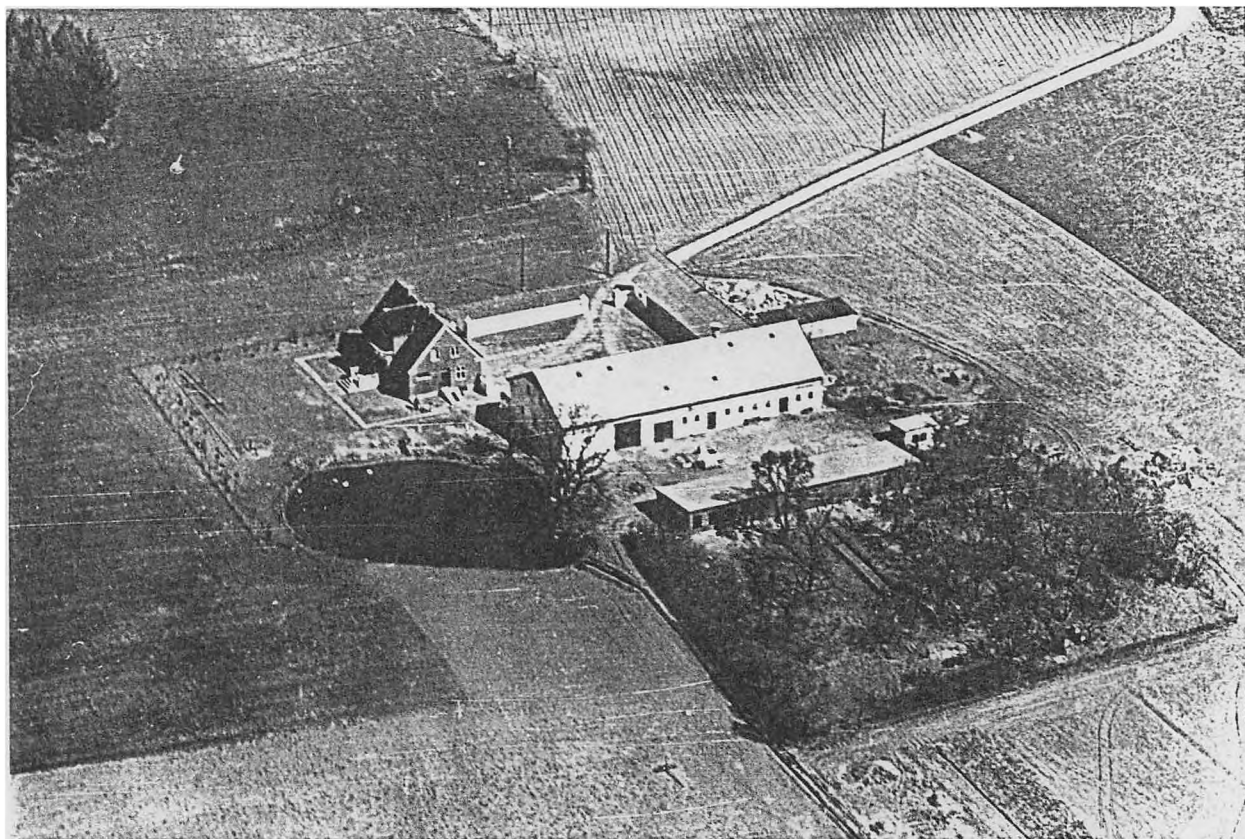
1984

HØJSAGERVEJ 52 BROKÆRGÅRD - udskilt fra BROGÅRD 1855

1984

TOELTVEJ 4 SOLGÅRD - udflyttet inden 1813

1936

TRINBRÆTTET I LANGERØD

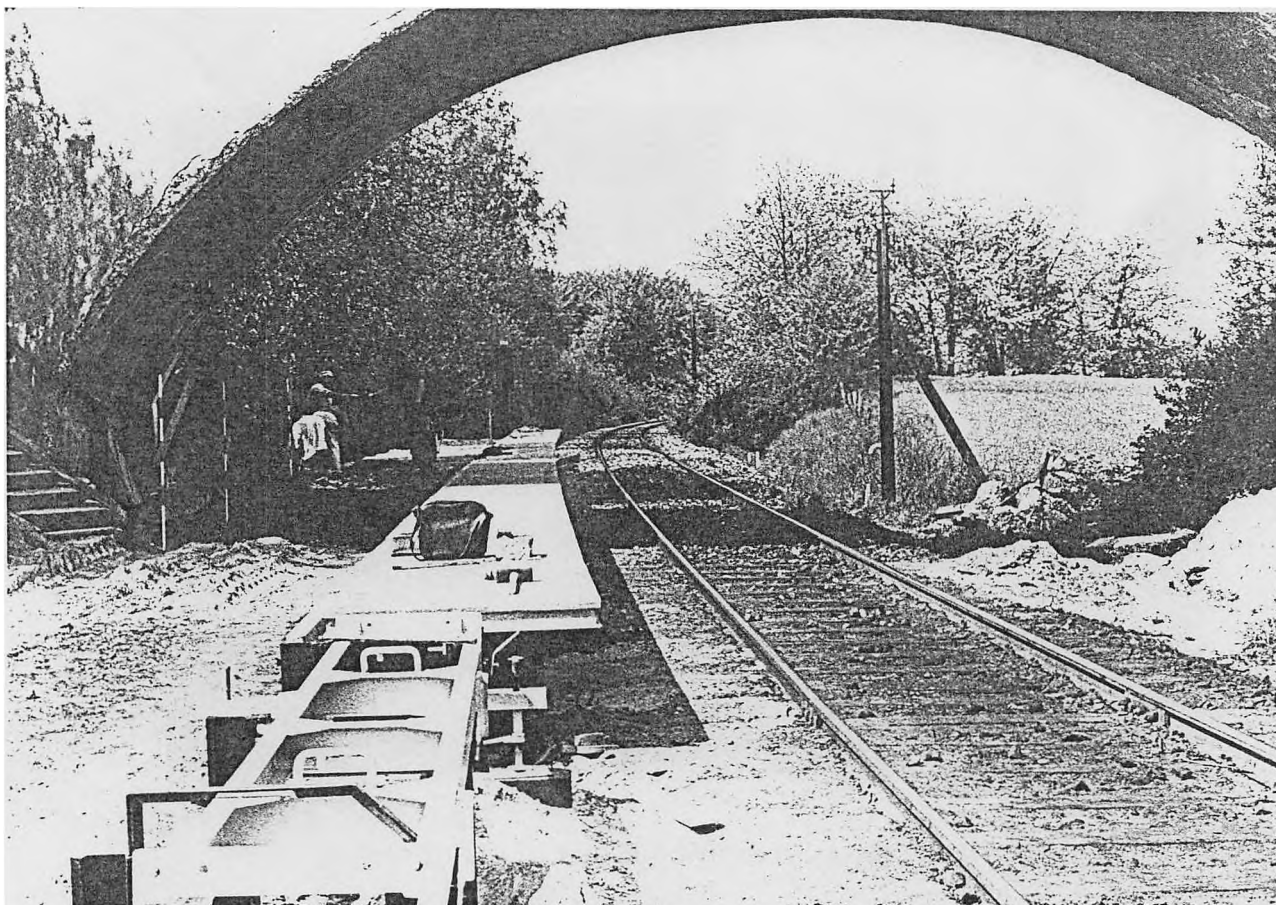

Foto: Lokalavisen, 26.maj 1976

Da jernbanen kom.....

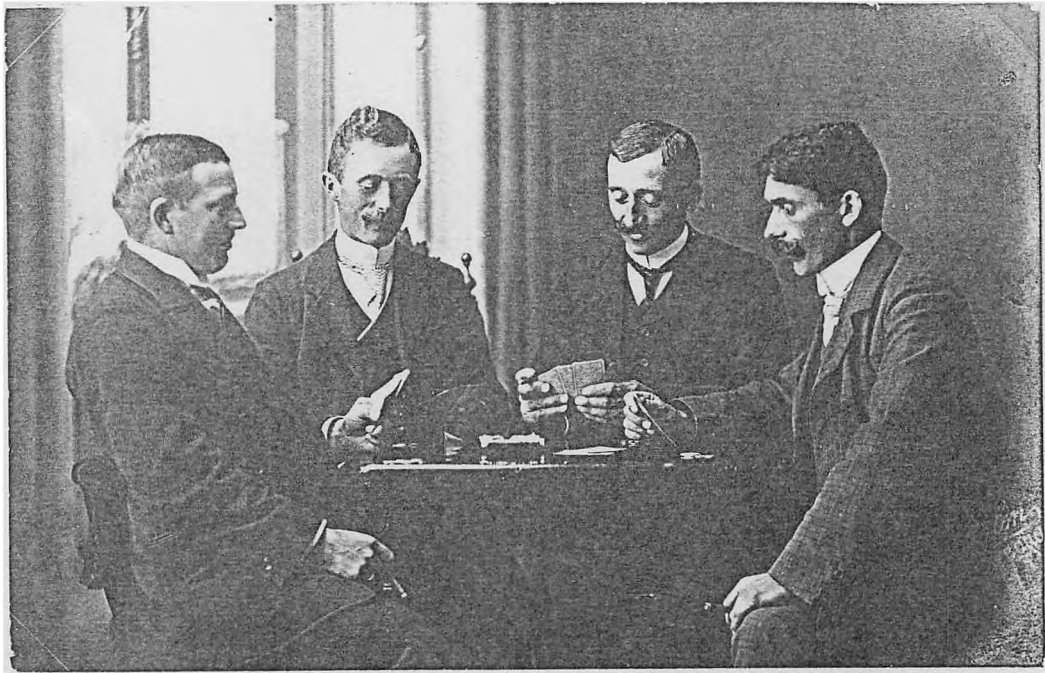
Den 9.juni 1864 blev Lyngby-Helsingør Banen indviet med stor festivitas.

Alle stationer var festligt dekoreret med blomster og guirlander, ligesom befolkningen var strømmet til og hilste toget med kraftige hurraråb.

Festlighederne var ikke mindre, da trinbrættet i Langerød blev indviet den 15.maj 1933.

Alle i landsbyen var samlet om begivenheden - til stor forskrækkelse for mange.

I maj 1976 blev der lavet et interessant eksperiment med opklappelige perroner - et forsøg, der kunne få betydning ved fremtidige perron-byggerier.

Fællesskabet prægede livet i landsbyen.

Mændene spillede kort, og kvinderne samledes med deres håndarbejder.

På besøg

Klædt på til folkedans

Åker Öasmussen 87

Vad Holtegård

Brokergård